

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =

április 7. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkérésé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Hátrább az agarakkal.

A még meg sem alakult ujvidéki munkapárt hivatalos közlönye: az alig néhány napos „Ujvidéki Hirlap“ kegyetlen módon kezdi pályafutását.

Kivégzéssel, vérvörös vérel.

Lapjának hétfői számában egy he-lyütt ezeket írja:

„Zavaró momentumként hatott az ünneplő közönség soraiban a haldokló Justh párt utolsó jalkiáltása, mely valami deklaráció formájában dr. Lustig Nándor ajkairól hangzott.“

Tehát „haldoklik“ az ujvidéki Justh párt vagy tán már: isten nyugosztalja, ki is mult légyen? Az utolsó jalkiáltása a főispáni beiktató közgyűlésen hangzott el. Tehát vége! Kimult az oroszán, mert hogy oroszán volt, azt letagadni még a subvencióért se kell. És az oroszán, mielőtt kimulna, — ezt a professzor-szerkesztő ur is bizonyára tudni fogja, még egy utolsót szokott rugni, mintegy erejének utolsó szimbolumaképen.

Ne haragudják tehát az immár közeli temetésére váró Justh pártra, ha kimulása előtt, — még egy utolsósor fog egyet rugni.

De amugy oroszánosan, hogy fájalmában táncra perdüljön az egész munkapárti kirendeltség. Hogy bucsuzóképen felsziszzenjen, feljajduljon.

Nincs kedvünk személyeskedni, nincs kedvünk veszekedni, de nem tűrhetjük, hogy esecsemónapjait élő, nem létező, meg sem alakult párt „hivatalos“ lapja azzal kezdje „nemzeti munkáját“, hogy a főispáni fogadtatásnál a kocsit mellett való szaladgálástól sáros csizmáját belénk törölje.

Hej! Hátrább az agarakkal!

Az új lap gazdájának nem tesz jó szolgálatot. Ahelyett, hogy szép csendesen elhallgassa, hogy a Justh pártnak volt köszönhető, hogy az ünnepek ilyen fényesen és zavartalanul zajlottak le, hivalkodik azzal, hogy az utolsó jalkiáltásunkat elnyomta a még tegnap Franc Mária párti urak hangos „hoch Hédervár“ kiáltása. Tehát szokja meg, tisztelt laptárs, már elejétől fogva, hogy nem szabad az ellenfelet alábecsülni.

Mit fog akkor irni pártunkról, — amelynek már tán a sírkeresztjét is látja, — ha ez a haldokló, utolsó jajt kiáltó kis pártocska a közeli válasz-

tásnál a hatalmas, a Megváltó, az egyedül üdvözítő, „nemzeti munkapárt“ jelöltjével szemben elég vakmerő lesz — kitéve magát az „Ujvidéki Hirlap“ haragjának, — és diadalra viszi a *Teleki Arvéd gróf* nevével diszes függetlenségi lobogót?

Na hát, ép ezért óvatosnak kell lenni.

Nem jó az ablakon kihajolni. Opasno je van se nagnuti.

Nem folytatjuk, kitérünk a további válaszadás elől, abban a meggyőződésben, hogy fiatal laptársunk ifjui hcvében tette, amit tett, de elvárjuk, hogy a jövőben rólunk nagyobb igazmondással írjon.

Nem keressük a hiábavaló szóharcot, mi az erőmérkőzést a választásokra tartjuk fenn, — de nem fogjuk kulcsolt kézzel nézni, ha belénk kötnek.

Lehet politikailag harcot vívni, anélkül, hogy az ellenfelet lekicsinyeljük, megbántjuk. Új lapnak, „gubernális“ lapnak pedig a személyeskedés nem áll jól.

Inkább írjon arról, mi is a programja? Arra vagyunk kíváncsiak. Arról azután majd ő is, mi is elcseveghetünk. De a választók is.

Tehát „csak előre“ — halljuk a programot, lássuk a medvét. „Csak előre“. „Csak előre“. „Csak előre“.

Balla Aladár programbeszéde. Mint olvasóink előtt ismeretes, Balla Aladár volt főispán, az orsz. függetlenségi és 48-as párt egyik vezető tagja, többfelől kapott meghívást, hogy a képviselőjelöltséget elfogadja. Legutoljára Marczaliból járt egy nagyobb-számu küldöttség a központban, hogy Balla Aladárt jelöltjüknek megnyerjék. Balla Aladár e megtisztelő meghívást elfogadta és vasárnap délelőtt mondta el programbeszédét Marczaliban, hol eddig néppárti képviselő volt. E programbeszédéről a következő — elvtársainkat bizonyára érdeklő tudósítást vesszük: A mintegy ötezer főnyi közönség óriási lelkesedéssel hallgatta a gyújtó hatású beszédet s utána egyhangulag jelölték Balla Aladárt. Balla támogatására leutaztak s nagy hatással beszéltek Czizmazia Endre, Gaál Gaszton s dr. Nagy György volt országgyűlési képviselők és Malonyay Tamás fősolgabíró. Vasárnap délután Balla Aladár a kerület két legnagyobb községét, Kéthelyt és Ujlakot látogatta

meg, ahol szintén nagy lelkesedéssel, nagy ünnepléssel fogadták. Balla megválasztása bizonyos. Hétfőn folytatta kerületében körutját a támogatására leutazott Teleki Arvéd gróf és dr. Nagy György volt képviselőkkel.

Teleki Arvéd gróf gépkiallítása.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ezidei tenyészkiállításán, a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő Tattersall-helyiségekben a gépkiallítóknak között méltó fel-tűnést kelt *Teleki Arvéd gróf* amerikai és saját rendszerű gépeinek a kiállítása.

Teleki gróf, mint huszonhárom év óta működő gyakorlati és modern gazda, Kossuth Ferencnek, az általa alakítandó kabinetben, jelöltje volt a földmívelési miniszteri tárcára. Ilyen irányban és mint közgazdasági író volt ismeretes, ki a bankonállósításra vonatkozó küzdelemben érdekes cikksorozattal vett az elmúlt években részt. A bankbizottság tárgyalásai idején is hosszabb beszédben fejtette ki az önálló bank felállítását mellett szóló érveit, éppen *mezőgazdasági szempontból* mutatva ki azt, hogy nem lenne az önálló bankból és fizetési mérlegünk passzivitásából semmi kára az országnak, hanem a mezőgazdaság produktivitásának fejlesztésével a képzelt hátrányok könnyen leküzdhetők.

Teleki Arvéd gróf mint iparos ugyan már öt-hat év óta, de csak kicsiben, jelent meg az ország színe előtt, az ő lámpanélküli melegvizifűtési csibekeltető-gépével. Ezen, a magyar észjáráshoz célszerűen hozzáilleszkedő egyszerű szerkezet, több száz példányban van már az országban elterjedve és már több nagyobb vállalat keletkezett, amely ilyen gépekkel állít elő ezerszámra korai baromfit. Mult évben, az országban keletkezett nagymérvű Campbell-féle amerikai talajművelési mozgalom hatása alatt Teleki gróf kiállított néhány amerikai rendszerű gazdasági gépet, aminőket ő előrehaladott gazdaságában már két évtized óta használ és amelyeket részben saját gazdasági gépműhelyében állított elő saját rajzai és utasításai alapján, a saját használatára. A mult évi júniusi kiállítás alkalmával olyan nagyszámu megrendelést kapott Teleki gróf az ő gépeire, hogy ő, aki a tulipánmozgalomban egyike volt azoknak, akik a magyar ipar érdekében folytatott agitáció élén állottak, most legalább maga kívánta megfogadni azokat a buzditásokat, amelyeket a nagyközönséghez intézett és *maga létesített egy gazdasági gépgyárat*, amely a lefolyt rövid idő: 9 hónap alatt, már a most látható kiállítás tanúságaképp *tízféle különböző gazdaság-*

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest VI., Dálnok-u. 12.

Telefon 988.

Ujvidék, Tökölly Imre-utca 11.

Telefon 219.

közp. fűtés és vizv. berend. vállalat.

1910. év május 1-től iroda, műhely és raktár-

telepünket II. Rákóczi Ferenc-ut 66. szám

alá helyezzük át.

gépét több példányban volt képes az ország közönségének bemutatni, azonkívül, hogy a tavalyi és időközbeni megrendeléseknek is eleget tehetett.

A kiállított tárgyak között látjuk az Amerikában minden farmon feltalálható acéltányéros tárcsás-boronát, vagy jobb magyarsággal sodrót, a legkülönbébb változatokban. Van ebből a kiscgazda igényeinek megfelelő könnyű, olcsó, keskeny szerkezetű, 6 acéltányérral. Ezzel a keskeny szalagokban levő kis parasztföldeken ugyanazt a munkát: tarlótörést, ugarszántás keverését, őszi szántás tavaszi porhanyítását lehet elvégezni gyöngye 2 kis lóval, mint aminőt a nagyobb gazda 2 nagy lóval, vagy 4 ökörrel és az uradalom 3-4 nagy lóval, vagy 6 ökörrel végeztethet a legnagyobb ilyen Teleki-féle sodrókkal.

A szegény ember tárcsásboronájának, vagy sodrójának is nevezhető ez a kis eszköz, még kukoricakapdúl is használható és pedig egy emberrel, ki a gépen ül és két lóval, két sor tengerit egyszerre lehet vele megkapálni.

Látunk ott még Teleki-féle vetési hengereket csövekből összeállítva, amelyek lehetővé teszik a henger használatát még kissé nedves talajon is, mivel a körben elhelyezett 24 cső nem összefüggően, hanem csak felváltva nyomja le a talajt és ily módon kéreg nem fejlődhetik, amely a kelő növényeket hátráltatná.

Teleki gróf kiállításában látunk még egy kis ló által is vonható, 2 méterrel szélesebb vetési boronát, amely a fiatal növényzetet kiméletesen boronálja és a meleg tavaszi esők után milliószámra kelő gyomot kitűnően irtja. Csövekből készült eredeti szerkezetű, erős, de könnyű, négyféle használhatóságu fogas boronák is készülnek két-, három-, négytagu különféle szélességű kivitelben Teleki gróf gépgyárában.

Láttuk ott még a nehéz talajra való kiválóan erős keltős ekéket és a már előbb említett baromfikeltetőgépet.

Mindezekből azt a benyomást nyerjük, hogy versenyképes árak mellett, hazai anyagból, hazai munkásokkal, hazai vezetés alatt lehetséges az országot előzőnlkülföldi gépipari behozatal dacára is magyar ipart teremteni. Mivé fejlődhetnék még ez, ha az osztrák konkurrenciára elől védvámokkal lennénk megvédve!

Egy oly irányban látunk itten Teleki gróf részéről példaadást, melyet, ha hazánk földjének jó nagy részét birtokló mágnásaink és nagybirtokosaink követnének, egy jobb jövőnek az alapját vethetnők meg. Mert hiszen tudjuk, hogy agrikul állam a nagy világversenyben soká fenn nem tarthatja magát. Elkerülhetetlenül szüksége az, hogy hazánk industrializálása is mielőbb bekövetkezzék. Csak úgy kerülhet ki a népek versenyéből mint győztes. Ezt a célt gyakorlati példával szolgálja, pedig minden állami szubvenció és támogatás nélkül, Teleki Arvéd gróf. Bár találna rangtársai körében minél több követőre.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovits Vladimir polgármester a közigazgatás f. január és február havi menetéről szóló jelentését következőkben terjesztette az ápr. 29-én tartott közgyűlés elé:

A közigazgatás menete a két hónapban rendes volt. — Tartott rendes és 1 rendkívüli közgyűlés, 25 tanácsülés, 12 árvaszéki ülés, 2 közig. biz. ülés, 1 rendőrbjelentési felelősségi küldöttségi ülés, 2 ovoda felügyelő biz. ülés, 3 gazdasági biz. ülés, 2 előkészítő

tanácsülés, 4 építési ellenőrző biz. ülés, 1 közig. bizottsági fegyelmi választmányi ülés, 1 gazdasági, jogügyi és pénzügyi biz. együttes ülés és 1 közig. bizottsági erdészeti albizottsági ülés.

Kiadott 35 iparigazolvány, 35 iparengedély, 33 munkaköny, 301 éneengedély, 2859 marhalevél, 2 szállásutalvány, 1 előfogat, 134 külhoni utlevél, 36 cselédkönyv és 15 igazolási jegy; kereskedelmi tanonc szerződés kötött 6, toloncoltatott 27 és továbbított 25 egyén.

A közegészségi állapot január hóban nem volt kedvezőbb, mint a megelőző hónapban, mert habár a difteriában és hasi hagymában való megbetegedések száma apadt, szaporodott a vörheny- és kanyaróban megbetegedettek száma. A vár. főorvosi hivatalnál bejelentett ragályos betegségek: 51 difteria, 30 kanyaró, 21 vörheny, 8 hasi hagymáz és 4 hökhurut. Januárban elhalt összesen 61 egyén, ezek közül tüdőgümőkórban 8, difteriában 5, vörhenyben 4, hasi hagymában 2, kanyaróban 1. Hét éven aluli, nem gyógykezelt gyermek 3. Halva született 4 r. kath. és 2 g. kel. szülőktől. Vallásfelekezeti szerint volt az elhaltak közül 26 r. kath., 25 g. kel., 4 ref., 4 izr., 2 ág. ev. A vár. kórházban m. é. december hó végén 97 beteg maradt ápolás alatt. Folyó január folyamán felvételre 129 és így 226 beteg lett gyógykezelve. Ezekből mint egészséges elbocsátott 85, javultan 21, gyógyulatlan 6 és meghalt 13, ezekből 2 difteriában. Január végén 101 beteg maradt a vár. kórházban ápolás alatt, még pedig 17 férfi és 34. nő.

Február havában a közegészségügy állapota kedvezőbb volt, mint a megelőző hónapban, mert a vörhenyben és hasi hagymában való megbetegedések száma nagyon apadt. A vár. főorvosi hivatalnál a következő ragályos betegségek lettek bejelentve: 43 kanyaró, 39 difteria, 5 vörheny és 1 hasi hagymáz. Február havában elhalt összesen 64 egyén, ezek közül gümőkórban 9, difteriában 3, vörhenyben 1. Halva született 4 r. kath., 1 g. kel. 1 ref. ev. szülőktől. Vallásfelekezeti szerint volt az elhaltak közül 28 r. kath., 21 g. kel., 9 ref., 8 ág. ev., 2 izr. s 1 g. kath. A vár. kórházban január végén 101 beteg maradt ápolás alatt. Február folyamán felvételre 106 s így összesen 207 beteg lett gyógykezelve. Ezekből mint egészséges elbocsátott 85, javultan 24, gyógyulatlan 1 és meghalt 1. Február végén maradt a vár. kórházban 94 beteg és pedig 55 férfi és 39 nő.

A vár. közbizághidon f. jan. és febr. hónapokban levágott 426 nagyszarvasmarha, 998 borju, 944 sertés, 883 juh és bárány, összesen tehát 3250 darab. Ezek közül a közfogyasztástól elvonatott 1 ökör, 1 borju és 8 sertés.

A polgármester végül jelenti, hogy a király ő felsége márc. 17-én k. legfelsőbb elhatározásával m. t. h. Matkovits Bélát nevezte ki Ujvidék város főispánjává, kinek ünnepélyes beiktatása céljából az ünnepi disz- közgyűlést márc. 31-re hívta össze. Tekintettel arra, hogy ez ügyben az idő rövidsége és a közbenső nagy ünnepek miatt közgyűlés tartható nem volt, a polgármester a vár. tanács és a tvh. biz. tagokból alakított bizottság közreműködésével állapította meg és bocsátotta ki azt a programot, mely ő méltóságának a város közönsége nevében való ünnepélyes fogadtatását és beiktatását biztosítja. Minthogy a program az illetékes tényezők közértelmű megállapodásainak megfelel, pol-

gármester kéri az ünnepélyes beiktatás rendezésére vonatkozó intézkedéseinek jóváhagyó tudomásul vételét.

Nemzeti színészet.

Szombaton este Farkas Imre kedves szindarabját az „Iglói diákok“-kat láttuk. A hatvanas évek diákéletét tárja elénk, sok közvetlenséggel, mindennemű mesterkélttség elkerülésével. Itt-ott vonásai kissé erősek, de azért nagy érdeklődéssel nézzük végig. Az előadás jó volt. Hajagos ügyesen kreálta Holéczi Pistának szerepét. Csinosan énekelt, temperamentummal játszott. Faludy Árpád mint Petki Pali érvényesítette szép tehetségét. Érzéssel előadott dalai hatást keltek. A darab egyetlen női szerepe, Évike, Borbély Lilli kezében volt. Fellépését osztatlan tetszés kísérte. Pataki minden tekintetben dicséretre méltóan adta Simák Gergelynek, az agyafurt pedellusnak szerepét. Izsó, ez a nagy kaliberű színész, most is mesterit nyújtott. Mint Odobina korcsmáros sok tapsot kapott. Kisebb szerepeikben jól illettek be az ensemblebe Derengi (Petki János), Károlyi (Tircsák), Nagy Sándor (igazgató), Lévy (Kosztropaszky), Révész (Szidor).

Vasárnap délután Fuldának kitűnő vigjátéka „A tőkfilkó“ ment. Táblás ház. Csak erélyesen felemeljük szavunkat a kalapmezők ellen. Midőn egyrészt a női közönséget felkérjük, hogy kalapjait még a délutáni előadások alatt is levegye, másrészt felhívjuk az igazgatóság figyelmét arra, hogy a színlapon is jelezze azt a körülményt, hogy a hölgyközönség a nézőtérre kalap nélkül jelenjék meg. Az előadás igen ügyes volt. A címszerepben Pataki Ferencet üdvözölhattük. A farszto és gondos lélektani tanulmányt igénylő szerepbe teljesen beleélte magát és a lehető legjobbat nyújtotta. Jó partnere akadt Zöldi Vilmában (Viegand). A jölelkű, az élet bajait ismerő amerikai hölgy finom, művészi előadásában kiválóan jutott érvényre. Ritkán látunk oly tökéletes alakítást, mint amilyen Izsó Beck Gerhardtja volt. Ily ügyes színész csak a legnagyobb elismerést érdemi. Jók voltak Nagy Sándor (Engelhardt Kurt), Abcnyi (Beck Willibald) és Lévy (Dr. Thilenius). Kedvesen csicsergett Károlyi Ibolyka (Lisbeth), ez a kedves színésznő. Károlyné (Schirmerné) kitűnő volt, Sándor Ilonka (Lucy) pedig első debütjénél kellemes organumáról, ügyességéről nyújtott tanúságot. Este a „Szerelmi keringő“-t ismételték meg.

Ápr. 6-án délután Kálmán világhírű operetteje, „A tatárjárás“ volt műsoron. Elveztek volna a szép darabot, ha az Eiffeltoronymagasságu kalapok azt engedték volna és ha a karzati közönség higgadtan, nyugodtan viselkedett volna és a leghatásosabb jeleneket oda nem való hangos közbeszólásával nem zavarta volna. Kiemelendők Fábrián Linka (Riza), Hajagos (Lórenthey), Pataki (Wallerstein), Derengi (Lohonyai), Hidy Irén (Mogyoróssy), Sándor Ilonka (Treszka), Somogyi (Bence). Este másodszor adták az „Iglói diákok“-at.

Kedden este Rostand színművében, a „Sasfók“-ban volt részünk. A tartalmas, nagyhatású darab jó előadásban került bemutatásra. A nagyratörő, de beteges franciát, az ifju reichstadti herceget, aki álmait megvalósítani nem tudja, Zöldi Vilma játszotta nagy átgondoltsággal, kiváló hatással. Ezt a farszto szerepet remekül alakította. Lévy mint Metternich bizonyoságot szolgáltatott arról, hogy szerepeit gondosan áttanulmányozza és hogy kiváló alakításokat visz a színpadra. Jó

ten orban
Helyesen
császár).
hercegnő),
Ilonka (Má
ráta) fellép
jó keretet

A B

Tisztelet
Bánffy De
szüntette
fenntartás
mal lép a
átalakult
párt eddi
gukat vis

Bármint
is azonban
hogy ne
hogy min
tőjog, a
önálló ga
lottuk.

Hálás
kik nehé
döttek és
jövőben
a haza b
Ujvidék

33.

Tehát m
választot
tekintetb
„Erzsébe
ték“ me
tálni azt
ellentéte
ellenfelei
nak, min
ingadozó
ruccantal
nem hiv
nek lenn
szik, attó
uraknak
kép mer
— ahog
horribile
nak. Ez
pedig ni
és így
nekik. I
nyegyet.

T. ol

ják gróf
saját grá
illusztrál
mint azt
litás is ig
rovat ism
egyszerűs
sága álta
véd grófo
gazdász
munka er
mint a kü
talait a
síteni, ne
tettekben
beáll nagy
adva okta

tenorban játszott Nagy Sándor (Flambeau). Helyesen fogta fel szerepét Hajagos (Ferenc császár). Elismeréssel adózunk Károlyné (főhercegnő), Spóner Ilonka (De Lorget), Sándor Ilonka (Mária Lujza), Károlyi Ibolyka (Camerata) fellépte iránt. A többi sok kis szereplő jó keretet nyújtott.

A Bánffypárt hiveihez!

Tiszelt elvtársak! Pártvezérünk, báró Bánffy Dezső az újpárt szervezetét megszűntette és politikai elveinek változatlan fenntartása mellett pártonkívüli programmal lép a választási küzdelembe. Ezen átalakult politikai viszonyok mellett a párt eddigi hivei politikai akciósabadságukat visszanyerik.

Bármily pártalakulatot támogassanak is azonban ezentúl, bizalommal reméljük, hogy nem fognak megfeledezni arról, hogy mindig az általános egyenlő választójog, a demokratikus liberalizmus és az önálló gazdasági berendezkedés elveit vallottuk.

Hálás köszönetet mondunk Önöknek, kik nehéz időkben velünk vállvetve küzdöttek és kitartottak, tartsanak tehát a jövőben is csak egy célt szemük előtt: a haza boldogulását és felvirágzását.

Ujvidék, 1910 április 5.

Dr. Kubinyi Károly.

Dr. Szabó Lajos.

HIREK.

33. Üdvözlégység óh 33-as bizottság! Tehát meg van, együtt van. Ők a kiválasztottak, nemcsak sulyban, de más tekintetben is megrostáltak. Mert az „Erzsébetbeli“ értekezletre „elfelejtették“ meghívni, csatlakozásra meginvitálni azt a pár elvhű hatvanhetest, akik ellentétes pártállásuk dacára politikai ellenfeleik becslését vívták ki maguknak, mindvégig való elvhűséggel, nem ingadozó elvszilárdsággal, akik nem ruccantak át — az ellentáborba. Miért nem hívták meg? Hát érdemes elvhűnek lenni? Nahát érdemes? — Ugy lát-szik, attól féltek, hogy ezeknek a gerinces uraknak önálló véleményük lesz. Más-kép mernek, fognak gondolkodni, mint — ahogy „fenn“ akarják. Tán, — horribile dictu, — más jelöltet is akarnak. Ez pedig forradalom. Forradalom pedig nincs a Khuen programjában és így nem lettek meghíva. Ugy kell nekik. Miért nem fordítottak köpenyvet . . .

T. olvasóink mai szám mellékletéül kapják gróf Teleki Arvéd drassói uradalmának saját gyártmányu gazdasági gépeiről szóló illusztrált prospektusát. E gépek mindegyike, mint azt az azokból rendezett budapesti kiállítás is igazolja — melyet egyébként külön rovat ismertet — gyakorlati használhatósága, egyszerűsége, könnyen kezelhetősége és olcsósága által tűnik ki, egyben pedig Teleki Arvéd grófot nem pusztán mint kiválóan képzett gazdaszt mutatják be, hanem mint az igazi munka emberét, aki úgy saját gazdaságában, mint a külföldön szerzett ismereteit és tapasztalatait a nemzet közkincséül tudja érvényesíteni, nem csupán szóban és írásban, de tettekben is. A nagynevű mágnás nemcsak beáll nagyiparosnak, száz meg száz munkásnak adva oktatást, kenyeret, de saját gyári műhelyé-

Általános

igazság, hogy az emberek

egyenlő

véleményre jutnak, ha

közvetlen

tapasztalataik egyenlők. Szerke az egész országban

községenkénti

tapasztalatok bizonyítják immár, hogy százával és ezrével keresik fel az ujvidéki ártézi gyógyfürdőt, melynek vize nem

titkos,

hanem valódi és mégis csodás hatásu és könnyűvé teszi a

választást

hogy pénzünket külföldre vigyük-e, vagy

követeljük,

a szenvedő betegtől, e hazájában, Ujvidéken, keressen betegségére enyhülést.

E fürdő jótékony hatása mindenkire, tehát a

nőkre is kiterjed.

ben maga is odaáll egyszerű munkásnak, iparosnak. Nemcsak mint volt képviselőnkre és most képviselőjelöltünkre lehetünk büszkék mi ujvidékiek, de nevét ismerik országszerte, ismerik és méltatják messze külföldön is.

„Egy régi meggondolatlan tett“

A munkapárti hivatalosban olvassuk ezt a mondatot: „Egy régi meggondolatlan tettet elevenített fel újra (Lusztig dr.), azt hitte talán, hogy a mi hibás másodsor elmondva, igaznak válik“. Nem értjük ugyan ezt a mondatot, de megpróbáljuk magyarrá fordítani. Magyarul ez azt jelenti, hogy azok a politikában megöszült férfiak, komoly, meglett emberek, ügyészek, ügyvédek, kanonokok, — meggondolatlan tettet követtek el, amikor az atyuskának bizalmatlanságot mertek voksolni. Hibás volt-e vagy nem, arról lehet Khuen párti szemüvegen át nézve vitatkozni, de hogy egy komoly testület komoly és egyhangu határozatát „meggondolatlan tettnek“ minősíti, az nem helyes. Meggondolni meggondolták, csak épen nem hitték, hogy pár héttel később („rég“) ők is felcsapnak a bizalmatlanságukkal megbélyegzett atyuska hiveivé. Ebben nem meggondolatlanság van, itt legfeljebb az előrelátás hiányzik. Ez pedig baj. Nagy baj! Ime, a saját lapjuk oktatja ki és leckézteti meg őket.

Dühöngő egyetértés. A nagy tülekedés zaját odaát kissé megzavarja a dühöngő egyetértés hangos szava. Valami nincs ott rendben. Pártok vannak a pártban. Állam az államban. Pedig nem használ a renitenskedés. Mindenkinek meg lehet a maga akarata, de történni mégis csak az fog, amit — Jesszenszky államtitkár akar. Mert elfelejtik, hogy nekik csak „igen“-nel szabad szavazni.

Délvidéki Ujság politikai hetilap. Szerkeszti: A ker. társadalom tudományi liceum. Tele iktattuk a teljes címet és tudtára adjuk olvasóinknak, hogy nevezett laptársunk a budapesti megvásárolt lapok ócska rágalmait újból felmelegítve regéli a naiv hívőknek, hogy csak a keresztény elvekben van üdv és haladás, a többi pártokra pedig anatema! Végül jön a konkluzió, illetve a lóláb illetéknéppen: „Utálattal kell tehát elfordulnunk a most küzdő két főtábortól. Csatlakozzunk a keresztény meggyőződés táborához“ stb. A legnagyobb izléstelenségnek tartjuk hirlapoknak egymással való veszekedését, mégis a helyi béke érdekében határozottan kikérjük magunknak, hogy t. laptársunk kortesfogásból rendszert csináljon a rágalmazásból s az idézett hangon tárgyalva, pártunkat egy sorba állítsa a munkapárttal és egy nívóra helyezze a konclesókkal. Igen, két főtábor van Ujvidéken: az egyik táborban vannak az éhesek, konclesók és az osztrák császári uralom zsoldosai, a másik táborban a független és 48-as párton állanak *vallás és nemzetiség különbség nélkül* azok az önzetlen hazafiak, kik a haza javát és gazdasági fellendülését az általános egyenlő titkos választójogban mint eszközben és az Ausztriától való gazdasági különválásban mint célban keresik és fogják megtalálni. Hogy Ujvidék keresztény népének számottevő része melyik táborhoz tartozik, arról t. laptárs saját kárán fog lassanként meggyőződést szerezni. Céljaink ugyan nem azonosak t. laptársunk céljaival, de egy darabig egy uton haladva közös kocsi-ra ülhetünk, majd a keresztutnál, mikor utaink szétválnak, külön kocsi-ra ülhetünk és ha úgy tetszik, veszekedhetünk is, de addig: Béke velünk.

Tüzoltóink közgyűlése. Az ujvidéki önk. tűzoltó egyesület e hó 3-án tartotta meg 37. évi rendes közgyűlését, mely a napirend során

tudomásul vette úgy az évi jelentést, mint a számvizsgáló bizottság jelentését. E jelentés szerint 365 éjjeli őrészen kívül volt 127 színházi, 29 cirkusz-, 85 bioskop és 3 viharórség. Tüzeset volt 22 (11-el kevesebb mint az előző évben), még pedig 14 kémény, 2 bolti, 3 tető, 1 raktár, 1 szoba és 1 szénaboglya tűz. Az önszegélyző alap 20.007 k. 84 fillérre emelkedett. A bevételek — az előző évi 1690 kor. 23 fill. pénztármaradvánnyal együtt — 11.924 k. 18 fill., a kiadások pedig 8257 k. 72 fill. s így a pénztármaradvány 3666 k. 69 fill. A pártoló tagok száma 225, a működő tagoké 91 s a tartalék szakaszban 30. A közgyűlés egyttal Zanbauer Ágoston parancsnok lemondását, az egylet körül szerzett érdemeinek több oldalról történt méltatása és elismerése mellett, sajnálattal tudomásul vette s egy küldöttséget bizott meg, hogy Dietzgen Imre kereskedőt a parancsnoki állás elfogadására felkérje, mit nevezett el is fogadott.

Papnövendék mint betörő. Jovanovics Zsivoin helybeli tisztos iparoscsalád sarja a karlóczai gör. kel. szerb papnövelde harmadéves növendéke volt, kit onnen rövid idő előtt erkölcselen életmódja miatt kizártak. A fiatalember Jovanovics Milicza karlóczai szülészével lépett közös háztartásra, melynek hogy jövedelmét szaporítsák, a betörésre adták magukat és működésük színhelyéül Ujvidéket választották ki, rendőrségünk azonban hamarosan kinyomozta és letartóztatta őket és a megtartott házkutatás alkalmával megtalálta lakásukon a két hét előtt a helybeli szerb gimnáziumba megkísérlett betörés alkalmával eltűnt könyveket és az Ivosevics Mladen cipőkereskedő irodájában mult héten elkövetett betörés alkalmával elvitt tárgyakat. A beismerésben levő tettesek most már az ügyesség foglyai.

Elveszett óraláncfüggelék. Egy régi arany-péncz 8 gombos aranykarikába foglalva, elveszett; mint a rendőrségtől értesülünk, a káros a beszületes megtalálót illő jutalomban részesíti.

Látogatás. Dr. Szele Róbert szegedi tanterületi kir. főigazgató folyó hó 4-én és 5-én a főgimnázium látogatása céljából városunkban tartózkodott.

A főgimnáziumból. Megyesi Ferenc főgimn. igazgató egészségének helyreállítása céljából néhány hétre délvidékre utazott, helyettese Besze Mihály főgimn. tanár.

Hír a Dunáról. Szombaton délután 1/3 órakor az erős szélben a „Rodentzky“ gőzös, amely a 68. gyalogezredet szállította Budapestről Zimonyba, a hajóhidnak ment és néhány pontot elszakított. Nagyobb baj nem történt. Hétfőn este 8 óra felé szintén az erős szélben a „Sistov“ nevű csavargőzös a Dunagőzhajózási társaság álló hidjában kikötés alkalmával kárt tett, amennyiben az álló hajót a szárazfölddel összekötő támfát szétverte.

Naponta érkező csomoge ujdonságok óriási választéka Wagner ccemege-üzletében Ujvidék.

A legtapasztaltabb orvosok tanácsolják, hogy egészségünk fentartása érdekében első sorban a **gyomorra** ügyeljünk. — A ki gyomrát rendben kívánja tartani, tegye szabályllyá, hogy minden héteu egy bizonyos meghatározott napon, például minden hétfőn vagy minden szombaton, reggelizés előtt 1/2 pohár **Ferenc Jozsef** keserűvizet igyék. Ezen régóta bevált természetes tisztítószert bámulatos felfrissítő hatással van az egész emberi szervezetre.

Felolós szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt képviselőtében: Balla Árpád elnök.

Szép utcai lakás,

mely áll 3 szobából és mellékhelyiségekből, f. május hó 1-vel kiadó.

Özv. Pressburgerné,
Eötvös-tér, 5.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételek következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóeség: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Kútkelcsőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

BERGER RIZZI

Gépirói, könyvvelti és gyorsirói
SZAKISKOLÁT NYIT
április 15-én.

Szigoruan szakképzett vezetés!

Gyors, lelkiismeretes és célszerű

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvelti és gyorsírásé 4 hónapig tart. A tanítás minden hónap elsején és 15-én kezdődik. Oktatás nyelhető a német nyelvben is.

Díjak: a gépirás egész tanf. 20 k., könyvvelti 12 k., a gyorsirói 10 k., a német nyelvi 8 kor. havonként.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés e lap kiadóhivatalánál.

5500

közjegyzőileg hitelesített
orvosi és magán bizonyítványok igazolják, hogy

a Kaiser-féle
mell-karamellák
a három fenyővel. a

köhögést

rekedséget, nyálkásodást,
hurutot, görcs- és számarhurutot a legbiztosabban megszüntetik.

Csomagja 20 és 40 fillér,
szelencében 60 f. Kapható
Ujvidéken: Klein Oszkár
droguistánál, Stefanovits
Ly. flánál, Herezog István
gyógytárában, Karlován:
Popov Omernél és Bravanisten: Peros K. gyógy-szerésznel 9-20

2069/1910. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Sztruhár György petróci lakos végrehajtatónak Szpevák András petróci lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 251 kor. 10 f. tőkekövetelés, ennek 1909. évi november hó 28-tól járó 5% kamatai. 121 kor. 20 f. perbeli, végrehajtási és árverési, már megállapított, valamint jelenlegi 24 k. 15 f. és amég felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. L.X. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. tszék, mint tkvi hatóság területén levő a petróci 1777. számú betétben A. I. 1-2. sorsz. a Szpevák András

1998. szám

1909.

Árlejtési hirdetmény.

Káty községében — Bács Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának 1909. évi augusztus hó 28-án 23.167/1867-909. sz. a. kelt jóváhagyott határozata értelmében — a Kátyi község ház helyiségeinek kifestése 712 kor. 36 fillér előirányzott összeggel árlejtés utján 1910 évi április hó 20-án fog kiadatni — a költségvetési előirányzat és feltételek minden nap a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Káty 1910. évi április hó 1-én.

Szaeich,

Rada Morics,

jegyző.

1-2

biró.

(nős Ziman Annával) tulajdonául felvett 6949/3. és 6949/4. hr. 1235. ö. i. sz. jószágtestre 2056 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határnapul 1910. évi április hó 16. napjának d. u. 3 órája Petróc község házához tüzetik ki, foganatosításával Basch Sándor kir. végrehajtó biza-tik meg.

Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis készpénzben 205 k. vagy az 1881. LX. t.-c. 24 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken, 1910. évi március hó 7-én.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

Yekey,

kir. trszéki biró.

ad 27529. szám.

kig. 1909.

Hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa közhírre teszi, hogy a hidsáncban levő kantin helyiségeinek bérbeadása céljából folyó évi április hó 14-én délelőtt 10 órakor a városi gazdasági ügyosztályban (városház II. emelet 33. ajtó) nyilvános szóbeli árverést tart.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 200 (kettőszáz) koronát bánatpénz fejében az árverés vezetésével megbízott hivatali közeg kezéhez letenni.

Árverezők ajánlataikkal a tanács döntéséig kötve maradnak.

A tanács fenttartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a felajánlott bérbevaló tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg új árverés tartását elrendelje.

Az árverési feltételek a város gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Utóajánlatot el nem fogadunk.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1910. április 5.

Profuma, alpolgármester.

Világos fő

mindenkor

Dr. Oetker sütőporát

használja, mely a legjobb, legökéletesebb és orvosok által ajánlott pótléka az élesztőnek vagy kovásznak.

Ezt a port 12 fil. csomagokban — melyek 1/2 kg. lisztre elégségesek — minden fűszeráru, droguista stb. üzletben árusítják. — Ezerszeresen bevált. — Sütemények, kalács és tésztafához való használati utasítás ugyanott ingyen. 5-13